

1^e Advent - Dagthema: Lotsverbondenheid

Overweging 2 december – Marc van de Giessen

Medevoorganger: Soufiane Moussouli

“... Het zal je maar gebeuren. Je verliest alles.
Je probeert oprecht als gelovige te leven
en dan word je ineens getroffen door het ene onheil na het andere:
je huis brandt af, je kinderen komen daarbij om, je bezit wordt geroofd
en je krijgt een vreselijke huidziekte.
Wie vraagt zich dan niet af: 'Ik heb toch goed geleefd?
Waarom heb ik dit verdiend?' ...”

Lezing: het boek Ayyub / Job

Openingsgebed

(Soera van de Toewijding al-Ichlaas 112)

'Zeg: Hij is God als enige,
God de bestendige.
Hij heeft niet verwekt
en is niet verwekt
en niet één is er aan Hem gelijkwaardig.'

Lied *Huub Oosterhuis / Luc Löwenthal*

Gij die een en eeuwig zijt,
ver weg, onbeelddbaar God.
Maar in Uw woord dichtbij, doe ons
verstaan.
Keer ons om naar U toe,
keer ons om naar elkaar

Welkom en inleiding

Ontvankelijkheidsgedachte *Etty Hillesum*

Eigenlijk is mijn leven
één voortdurend 'naar binnen luisteren',
in mijzelf, in anderen, in God.
En als ik zeg: ik 'luister naar binnen',
dan is het eigenlijk God in mij,
die 'naar binnen luistert'.
Het wezenlijkste en diepste in mij
dat luistert naar het wezenlijkste en diepste
in de ander. God tot God.

Altijd Aanwezige

Altijd Aanwezige,
cirkel en kern van mijn leven,
jij trekt aan en omhult.
Ruimte van liefde,
nodig mij uit
om binnen te gaan.

Simone Huisman / Tom Löwenthal

Eerste verhaal over de profeet Ayyub

Lied

Boom, je stam was koud en bloot,
in de winter leek je dood.
Komt de zomer vuur en vlam,
bloeien rozen aan je stam.

Mens, wat ben je dood en koud
als je niet van mensen houdt.
Zonder liefde vlam en vuur
is je leven kort van duur.

Zonder lachen licht en lied,
zonder liefde gaat het niet.
Mensen leef toch en God-weet
vind je liefde bij de vleet.

Huub Oosterhuis/Antoine Oomen

Overweging - Tweede verhaal over Ayyub / Job

Vanuit je luie stoel de wereld bekijken

In het leven krijg je wat je verdient. Ja ja. Vanuit ons perspectief is het makkelijk redeneren. In het rijke westen hebben we het wel voor elkaar. We hebben allemaal toegang tot goede wegen, ziekenhuizen, scholen, werk. Er zijn genoeg banen en er is zorg voor iedereen die het nodig heeft. De uitzonderingen bevestigen vooral de regel.

Toch als je buiten je eigen bubbel kijkt, dan is er op grote schaal onrecht. Yemen, Zuid Soedan, Syrië, Palestina, Oekraïne. Leiders die hun onderdanen als schild inzetten. De internationale gemeenschap staat in zijn hemd.

Als wij een weekje in een vluchtelingenkamp in Zuid Soedan moeten doorbrengen, of als wij in Gaza van alles verstoten moeten overleven, als we opgejaagd en geïntimideerd door militairen naar ons werk zouden moeten gaan. Zouden we dan nog steeds zo makkelijk weten hoe het moet? Dat je krijgt wat je verdient?

Boek Job

Ik vraag me wel eens af. Kan ik die hoopvolle persoon blijven, die vertrouwt op een goede en rechtvaardige wereld als je in een compleet andere context verblijft?

Laat er nu een Bijbelboek zijn waarin dit onderwerp wordt doorverteld. Makkelijk als je een gezegend leven leidt- om goed te zijn. Maar als alles je ontvalt. Wat blijft er dan over van je?

Hemelse proloog

Het begint met een hemelse discussie waarin God en zijn tegenstander praten over Job. De man naar Gods hart. Ja, zegt de tegenstander, voor Job is het nogal makkelijk om een vroom en godvrezende man te zijn. Hij heeft immers alles wat zijn hartje begeert. Hij is de rijkste man van het Midden-Oosten. Hij heeft vele bezittingen, 7 zoons en 3 dochters, een stoot personeelsleden die zijn kamelen, runderen en schapen onderhouden.

De tegenstander daagt God uit. Wedden dat Job zijn eerbied naar U verliest? Nee, zegt God. Job zal het doorstaan. En zo gebeurt het...

Job verliest alles

Job verliest zijn hele hebben en houden; zijn kinderen komen om door een zandstorm, zijn rijkdom wordt gestolen en zijn gezondheid. Hij wordt enorm ziek en krijgt allerlei huidkwalen. Hij wordt tot het uiterste op de proef gesteld, en blijft aan zijn geloof vasthouden.

Advies van vrienden

Job heeft 3 vrienden die bij hem komen. Job... je noodlot moet iets te maken hebben met jouw zonden. Hoofdstukken lang is er een debat tussen de vrienden. Ben je goed geweest naar God, je kinderen, naar vluchtelingen, heb je de wet wel gevolgd. En Job weerlegt alle argumenten. En steeds weer zegt hij. Ik weiger te geloven dat noodlot een straf is door God. God heeft gegeven en hij heeft genomen. En Gods naam zij geprezen. Zijn vrouw blijft hem nabij. In alle ellende staat zij naast hem. Tot zij op een gegeven moment zegt; Job, blijf jij nou echt God trouw terwijl er zoveel onrecht op je pad kwam? Laat die God van jou los.

Vervloekt is de dag dat ik geboren ben

Uitgeteld op de vuilnisbelt, alles kwijt, schreeuwt Job zijn hartenkreet. God, ik ben een rechtvaardig mens. Nooit heb ik uw naam vervloekt. U bent mijn alles. Ik vervloek de dag dat ik geboren ben. Waarom? Waarom?

En een grote storm komt over hem heen. En God neemt hem mee. God toont Job de schoonheid van de wereld. De schepping schitterde en Job was ontroerd en besepte zijn

kleinheid. Job, zegt God, kan jij dit maken? Job, probeer jouw lijden niet te zien vanuit je eigen perspectief. Je weet dat mijn goedheid en wijsheid jou te boven gaan. Vertrouw op mij. En Job bleef God trouw. En God zegende hem. En hij ontving het dubbele van wat hij had.

Hemelse Epiloog

Het verhaal gaat dat in de hemel de tegenstander van God besepte dat hij zich vergist had. God had gelijk. Job vertrouwde op God ondanks zijn tegenslag en lijden.

Ons lijden

De vraag naar de betekenis van het lijden is universeel en van alle tijden. Als lijden goede mensen treft. Hoe moeten we hier mee omgaan?. De les van vandaag is: door te beseppen dat wij het niet kunnen begrijpen. Laat dat over aan God. Bekijk het lijden vanuit Gods perspectief. Bekijk het vanuit de schittering van de Schepping.

Het zal je maar gebeuren.

Het zal je maar gebeuren. Je verliest alles; je probeert oprecht als gelovige te leven en dan word je ineens getroffen door het ene onheil na het andere: je huis brandt af, je kinderen komen daarbij om, je bezit wordt geroofd en je krijgt een vreselijke huidziekte. Wie vraagt zich dan niet af: 'Ik heb toch goed geleefd? Waaraan heb ik dit verdiend?'

De uitspraak: je krijgt wat je verdient. Think twice. De mensen in Syrie, in Yemen. Laten we niet zijn als de vrienden van Job en hun vertellen dat het allemaal te maken heeft met hun eigen zonden. We kunnen het met ons menselijk denken simpelweg niet begrijpen.

Maar we hebben verhalen gekregen om elkaar te troosten. En het verhaal van Job wil ons een hart onder de riem steken. Blijf geloven. Heb vertrouwen als het slecht gaat. En houd oog voor de glans van Gods wereld.

Moge het zo zijn.

Pianomuziek

Geloofsbelijdenis

Ik geloof dat ik nooit alleen loop
op de weg die mij voert naar later.

Ik besepe dat al mijn lotgenoten Godgenoten zijn.

Ik beloof daarom niet alleen van mijzelf uit te gaan,
maar ook proberen zal door andere ogen
Gods horizon te zien, daar waar de hemel
de aarde raakt en alles één wordt.

Ik erken dat dood en onrecht, strijd en onmacht,
verdriet en pijn ook mijn verantwoordelijkheid zijn.

Ik geloof dat God het lijden niet wil,
maar vrijheid wenst, geluk en vrede.

Ik geloof dat Hij daarom de volledige Mens heeft gezonden
die groter is en sterker is dan wij.

Die ons liefhad en leed,
die stierf en opstond uit de dood, om te bewijzen
dat God met ons altijd zal doorgaan.

Omdat Zij het werk dat ooit begonnen is niet loslaat.

Amen.

Intenties die werden opgeschreven in het groene boek

Tafelgebed

Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal

Moge ons voor waar verschijnen,
die genoemd wordt zoon der mensen,
die gezegd wordt dood maar levend,
die gehoopt wordt mens voor allen.

Moge ons verschijnen deze,
niet in droom, in stand van sterren,
niet als spiegelbeeld in water,
maar in mensentaal van liefde.

In dit mensenbrood gebroken,
levenskansen, recht voor allen,
in het drinken van de beker,
in vergeving en ontferming.

Moge ons verschijnen deze,
ogenlicht en levensadem,
knecht en koning, lam en herder,
lieve meester, woord van God.

Moge ons verschijnen deze,
ogenlicht en levensadem,
knecht en koning, lam en herder,
lieve meester, woord van God.

Nodiging

Breken en delen van brood en wijn

Lied

Martinus Nijhoff / Tom Löwenthal

op.25, nr 10

De wildernis
zal bloeien
als een roos

Lied

Dat een nieuwe wereld komen zal
waar brood genoeg –
en water stroomt voor allen.

Daar bouwen wij veilige buurten
wonen dooreen in wijken van vrede
in schaduw van bomen.

Geen kinderen zullen daar sterven
oude mensen maken hun dagen vol
en jonge mensen zullen daar pas
op hun honderdste sterven.

Wij zullen niet voor de leegte zwoegen
geen kinderen baren voor de verschrikking.
De wolf en het lam
zullen weiden tezamen:
wij leren de oorlog af.

Dat een nieuwe wereld komen zal
waar brood genoeg –
en water stroomt voor allen.

Slotgedachte

Lotsverbondenheid. Het is het besef dat het ongeluk en lijden van de ander, een beroep doet op mij. Ik kan pas gelukkig en vrij zijn als de ander zich gelukkig en vrij voelt. Lotsverbondenheid in Europa betekent dat we solidariteit betrachten naar alle landen waar mensen het minder hebben dan wij. We kunnen niet zonder elkaar. Een wereld met zoveel godsdiensten die zichzelf boven de ander achten. Maar we hebben elkaar nodig. Mogen we ons hand uitreiken naar alle mensen van het boek. Met alle gelovigen en ongelovigen van wie God alleen hun binnenste kent. Ons lot is verbonden. Lotsverbondenheid is het besef dat de nieuwe wereld komen zal als wij ons ontvankelijk opstellen. Dat we ons laten leiden door de droom dat de wereld bedoeld is met brood, recht en liefde voor ieder mens. Gods lot is verbonden met ons en wij met de Zijne. God wil en kan niet zonder ons.

Onze Vader

Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw naam worde geheiligd,
uw rijk kome,
uw wil geschiede
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren,
en breng ons niet in beproeving,
maar verlos ons van het kwade.

Slotlied

Voordat ik bomen zag,
de hazelaar in bloei, in kou,
de steeneik, de kastanje,
zag ik jou.

Mijn zusje, mijn geliefde,
mijn verre vriend mijn hart is aan.
Mijn naastetje, wat heb ik jou,
wat heb jij mij gedaan?

Voordat de zee mij riep,
haar spiegel, tij en tegentij,
de poolster, de windstilte,
riep jij mij.

Ik kocht een fluit, ik floot
een sluier om je heen van vuur,
een lichaam meer,
tegen de lange duur.

Als ik ooit komen zou
waar bronnen zijn, bauxiet,
een paar gewiekster woorden dan dit:
ben jij daar?

Mijn zusje, mijn geliefde,
mijn verre vriend mijn hart is aan.
Mijn naastetje, wat heb ik jou,
wat heb jij mij gedaan?

Voordat ik bomen zag,
de hazelaar in bloei, in kou,
de steeneik, de kastanje,
zag ik jou.

Zegenbede

(soera al-Fatiha)

'In de naam van God, de erbarmen, de barmhartige.

Lof zij God, de Heer van de wereldebewoners, de erbarmen, de barmhartige, de heerser op de oordeelsdag.

U dienen wij en U vragen wij om hulp. Leid ons op de juiste weg, de weg van hen aan wie U genade geschonken hebt, op wie geen toorn rust en die niet dwalen.'

